

Michalovská nemocnica má nového riaditeľa

(1.februára 2018, SITA)

Doterajší riaditeľ michalovskej nemocnice Vladimír Dvorový sa stal novým generálnym riaditeľom siete polikliník ProCare a siete nemocníc Svet zdravia.

Nemocnica Svet zdravia Michalovce má od 1. februára nového riaditeľa. Stal sa ním bývalý šéf galantskej nemocnice Marián Haviernik. Na pozícii strieda doterajšieho riaditeľa Vladimíra Dvorového. Ten sa totiž rovnako od začiatku februára stal novým generálnym riaditeľom siete polikliník ProCare a siete nemocníc Svet zdravia.

Informovala o tom Jana Fedáková, špecialista pre komunikáciu spoločnosti Svet zdravia.

Vladimír Dvorový bol poverený vedením nemocnice Svet zdravia Michalovce v máji 2017, po siedmich rokoch šéfovania trebišovskej nemocnici. Vlni v decembri v Michalovciach uviedol do prevádzky novopostavenú nemocnicu.

Haviernik prišiel z Galanty

Nový riaditeľ michalovskej nemocnice Marián Haviernik pôsobil od júla 2015 v nemocnici Svet zdravia Galanta.

„Michalovská nemocnica je pre mňa novou pracovnou výzvou. Uvedomujem si, že v Michalovciach budeme riešiť nielen rozdielnu škálu úloh, ale zároveň nastavovať procesy, ktoré by sa mali stať modelom pre následnú implementáciu v ďalších nemocniciach Sveta zdravia. Mám pred tým rešpekt, ale verím, že spoločne so zamestnancami všetko zvládneme,“ uviedol Haviernik.

Nového riaditeľa napríklad v najbližšom období čaká uvedenie do prevádzky centrálnej prípravovne liekov. Tento rok sa tiež plánuje začiatok výstavby nového pavilónu polikliniky, ktorý má vzniknúť na pôde súčasného chirurgického pavilónu.

V Michalovciach chcú zriadiť i centrum pre mozgové príhody, pre ktoré plánuje nemocnica do troch rokov nakúpiť vďaka dotácii z eurofondov nutné prístrojové vybavenie.

Spoločnosť Svet zdravia, a. s., patrí do skupiny Penta Investments. Je prevádzkovateľom sedemnástich nemocníc v Košickom, Prešovskom, Banskobystrickom, Trnavskom, Nitrianskom a v Trenčianskom samosprávnom kraji, ktorých spádová oblasť predstavuje takmer 1,4 milióna obyvateľov, a pracuje v nich 6 966 zamestnancov.

SK+MED podala sťažnosť na Ústavný súd SR pre koncepciu oddlžovania

(1.februára 2018, SITA)

Koncepcia oddlženia zdravotníckych zariadení navrhnutá Ministerstvom zdravotníctva SR je podľa SK+MED priamou diskrimináciou veriteľov, porušením základného práva vlastníť majetok, zásahom do práva na podnikanie a tiež porušením Charty základných práv Európskej únie

Dodávatelia zdravotníckych pomôcok a špeciálneho zdravotníckeho materiálu zastúpení Slovenskou asociáciou dodávateľov zdravotníckych pomôcok (SK+MED) podali sťažnosť na Ústavný súd SR v Košiciach. V nej namietajú porušenie základných práv a slobôd

garantovaných Ústavou Slovenskej republiky a porušenie Charty základných práv Európskej únie.

Ako vysvetlili v tlačovej správe, koncepcia oddlženia zdravotníckych zariadení navrhnutá Ministerstvom zdravotníctva SR je priamou diskrimináciou veriteľov, porušením základného práva vlastníť majetok, zásahom do práva na podnikanie a tiež porušením Charty základných práv Európskej únie, keď Slovensko prostredníctvom Vlády SR, NR SR a Ministerstva zdravotníctva SR vážne porušuje európsku Smernicu o boji proti oneskoreným platbám.

„Nie je možné, aby po referencovaní cien, elektronických tendroch, dodaní tovaru, čakaní roky na platby, od veriteľov štát požadoval ešte aj spätné zľavy z ich peňazí. Je to nemorálne a rozhodne v rozpore s európskym aj slovenským právom,“ poukázali dodávatelia.

Peniaze nedostali už roky

Podľa SK+MED si problém všíma aj Európska komisia. „Bolo by prekvapením, ak by sa komisia uspokojila s takým predstieraným bojom proti oneskoreným platbám aký, na úkor veriteľov, už roky aplikuje Vláda SR a Ministerstvo zdravotníctva SR sústavným oddlžovaním, ktorého podstatou je v skutočnosti riešenie meškajúcich platieb výlučne na ťarchu dodávateľov,“ dodala asociácia.

Argumentáciu členov SK+MED podľa zverejneného stanoviska podporuje aj judikatúra Súdneho dvora EÚ k výkladu Smernice o boji proti oneskoreným platbám, podľa ktorej je prípustné vzdať sa úrokov z omeškania a náhrady nákladov za vymáhanie výmenou za okamžité splatenie dlhovaných pohľadávok, žiadne iné sumy už nemožno požadovať.

Členovia SK+MED roky nedostali peniaze a v súčasnosti sú podľa asociácie donucovaní vzdať sa časti istiny až do 20 % výmenou za zaplatenie aspoň časti peňazí.

Pohľadávky členov SK+MED tvorili k 31. decembru minulého roka 178 miliónov eur, z toho štátne nemocnice dlhujú takmer 170 miliónov eur.

Žalujú ministerstvo zdravotníctva

SK+MED tiež na Krajskom súde v Bratislave žaluje Ministerstvo zdravotníctva SR za nezákonnosť jeho konania. Zároveň v tomto konaní navrhuje požiadať Súdny dvor EÚ o odpoveď na otázku, či koncepcia oddlženia, ktorá požaduje okrem iného zľavu z istiny ako predpoklad zapojenia sa veriteľa do procesu oddlženia, je v rozpore so Smernicou o boji proti oneskoreným platbám.

Podľa Smernice o boji proti oneskoreným platbám sa veriteľ môže vzdať vymáhania úrokov z omeškania a náhrady nákladov na vymáhanie výmenou za okamžité zaplatenie istiny splatných pohľadávok. „Odpoveď Súdneho dvora EÚ bude pre súdy Slovenskej republiky, ako aj pre Ministerstvo zdravotníctva SR záväzná,“ upozornila asociácia.

Asociácia SK+MED vníma svoje konanie nielen ako obhajobu svojich členov, ktorí v najlepšej viere dodali do štátnych nemocníc svoj tovar a štát sa po rokoch snaží silou opätovne „vyjednať“ zľavu. Výsledky týchto konaní by mali ochrániť aj budúcich veriteľov štátu a jeho inštitúcií, aby už nikdy takouto tortúrou nemuseli prechádzať a mali svoje pohľadávky legitímne vysporiadané najneskôr do 60 dní.

V Českej republike, Poľsku a Maďarsku prebieha oddlžovanie štátnych nemocníc 100-percentnou refundáciou ich splatných záväzkov.

Nové príplatky ocenia zamestnanci

(hnonline.sk; 31/01/2018; Jana Véghová ; Zaradenie: expert)

<https://hnonline.sk/expert/1684671-nove-priplatky-ocenia-zamestnanci>

Od začiatku mája má platiť novela Zákonníka práce, v ktorej sa prílepí ľuďom za nočnú prácu a zavedú sa aj nové mzdové príplatky za prácu v sobotu a v nedeľu.

Po novom by sa mali vyplácať príplatky za nočnú prácu, za prácu v sobotu, nedeľu a vo sviatok, ako aj príplatok za sťažený výkon práce širšiemu okruhu ľudí. Dostanú ich nielen zamestnanci, ale už aj dohodári, ktorí pracujú u zamestnávateľa na dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti či dohodu o brigádnickej práci študentov.

Mierny nástup

Tento rok pritom bude prechodný s mierne nižšími príspevkami. Znamená to, že prvé zvýšenie príplatkov za nočnú prácu zamestnanci pocítia od 1. mája tohto roka, ďalšie zvýšenie príde od 1. mája 2019. Taktiež sa bude rozlišovať či ide o všeobecnú alebo rizikovú prácu. Prvé zvýšenie sa dotkne "len" všeobecnej a až druhé aj rizikovej práce.

Nočná práca platí v čase medzi 22. a šiestou hodinou. Za prácu dnes patrí zamestnancovi okrem dosiahnutej mzdy aj mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu vo výške najmenej 20 percent minimálnej mzdy v eurách za hodinu. Na tento rok je minimálna hodinová mzda 2,759 eura. Za nočnú prácu patrí od 1. januára 2018 zamestnancovi mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 0,5518 eura za hodinu. S vedúcim zamestnancom je možné v pracovnej zmluve dohodnúť mzdu už s prihliadnutím na prípadnú nočnú prácu. Mzdové zvýhodnenie mu v takom prípade nepatrí.

Neboli v zákonníku

Príplatky za prácu v sobotu doteraz Zákonník práce neurčoval, návrh ich zavádza na úrovni 50 percent minimálnej hodinovej mzdy. Zamestnávateľa, ktorí majú do 20 zamestnancov a prevádzky s pravidelnou víkendovou prácou, majú možnosť dosiahnuť po dohode so zamestnancami alebo odborármi zvýhodnenie 45 percent.

Zamestnávateľa budú mať možnosť uplatniť si výnimky v rámci takzvanej derogačnej klauzuly, ktorá sa v Zákonníku práce v súčasnosti týka len niektorých oblastí. Pre zamestnávateľov to znamená, že podmienky zvýšenia príplatku za nočnú prácu môžu dohodnúť v rámci kolektívnej zmluvy. Príplatok však od 1. mája tohto roka bude môcť byť najmenej 25 percent a od 1. mája budúceho roka bude musieť byť najmenej 35 percent. Vo firmách, v ktorých nie sú odbory, si môžu zamestnávateľa dohodnúť výnimky za nočnú prácu v pracovnej zmluve.

Výnimky sú možné

Zavedie sa aj príplatok za víkendovú prácu. Po novom však od 1. mája tohto roka bude príplatok za prácu v sobotu 25 percent a od budúceho roka bude na úrovni 50 percent. Aj tu je možné uplatniť výnimky.

Takisto je to s príplatkami za prácu v nedeľu. Návrh - parlament ho musí ešte odsúhlasiť - je,

aby bol príplatok 100 percent minimálnej hodinovej mzdy. Zamestnávateľa do 20 zamestnancov a prevádzky s pravidelnou víkendovou prácou majú možnosť dosiahnuť po dohode so zamestnancami alebo odborármi jeho zníženie, a to na 90 percent.

Príplatky za prácu vo sviatok doteraz Zákonník práce neurčoval. Návrh ich zvyšuje na 100 percent priemerného zárobku zamestnanca.

Vlna odporu

Avizované zmeny vyvolali vlnu odporu. Zamestnávateľa majú obavy, či to utiahnu. Mnohé podniky majú aj tak problémy s vyplácaním miezd. Prvý viceprezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení Roman Karlubík zdôraznil, že im ide hlavne o udržanie konkurencieschopnosti slovenských podnikov a podnikateľského prostredia. To je totiž naštrbené, keďže podľa jeho slov máme v porovnaní s okolitými krajinami veľmi vysokú minimálnu mzdu a po schválení nového zákonníka budú príplatky za prácu cez víkendy a sviatky najvyššie z Vyšehradskej štvorky.

Výhody a nevýhody

Minister práce Ján Richter však zvyšovanie sadzieb obhajuje tým, že podmienky na trhu práce sa zmenili. "Dnes už nie je pre mňa ako pre ministra práce prioritne najväčšia úloha len znižovanie nezamestnanosti, ale oveľa väčšia výzva je zabezpečenie dostatku kvalifikovanej sily," poukázal. Zvyšovanie príplatkov má byť jeden z prostriedkov, ktorý zabezpečí, že vzdelaní ľudia neodídu za prácou do iných krajín. Ďalším cieľom má byť aj znižovanie nočnej práce. Tej je u nás priveľa, až 19 percent ľudí pracuje v noci. Tento stav je však daný tým, že sme primárne priemyselná krajina a stroje v mnohých fabrikách musia ísť nepretržite. Napríklad železiarne si nemôžu dovoliť vypnúť na noc vysokú pec.

Zvýšenie príplatkov za nočnú prácu, vo sviatok, ako aj zavedenie príplatkov za víkend by sa malo dotknúť aj zamestnancov v štátnej a verejnej službe. Garantovať minimálnu výšku príplatkov má týmto zamestnancom pozmeňujúci návrh Erika Tomáša (Smer-SD), ktorý informoval, že ho plánuje v parlamente predložiť tento týždeň k novele Zákonníka práce.

Právna norma je už v druhom čítaní. Cieľom jeho pozmeňujúceho návrhu je, aby sa rovnaké pravidlá zvyšovania príplatkov vzťahovali aj na zamestnancov štátnej a verejnej služby.

"Jednoducho, aby vyššie príplatky za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov mali aj zamestnanci vo verejnej a štátnej službe. Považujem za logické a správne, že ak štát ukladá takúto povinnosť súkromným spoločnostiam, aby sa rovnako postaral aj o zamestnancov v štátnej správe," priblížil Tomáš.

Zvýšenie príplatkov by tak mali pocítiť napríklad zdravotné sestry, zamestnanci domovov sociálnych služieb, šoféri. "Súčasný systém príplatkov je už nejakým spôsobom nastavený. Väčšina týchto príplatkov už funguje. Problém je však v tom, že sú veľké rozdiely vo výške, výpočte a dokonca aj v zákonoch, ktoré tieto príplatky zamestnancom priznávajú," vysvetlil Tomáš. Či tieto zmeny budú akceptované, parlament do uzávierky našej témy nerozhodol.

Aj štátny sektor

Ak by navrhované zmeny parlament prijal, znamenalo by to posun Slovenska v rebríčku Indexu pružnosti zamestnávania. Poukazuje na to aj štúdia INESS. Jeho prijatie by nás odsunulo na šieste miesto od konca v hodnotení v EÚ a OECD. Ak predpokladáme, že modelové pokladničky v rebríčku Svetovej banky zarábajú minimálnu mzdu, tak zvýšenie príplatkov bude v medzinárodnom porovnaní v roku 2017 znamenať, že za nočnú prácu - v rámci 41 krajín EÚ a OECD - bude mať len päť krajín vyšší príplatok definovaný národnou legislatívou. Slovensko bude jednou z 11 krajín zo 41, kde príplatok za prácu cez víkend bude dosahovať 100 percent mzdy.

Dosahy sociálneho balíčka budú výrazné, najmä radikálny nárast odmeňovania za prácu v sobotu a v nedeľu. Odmeňovanie za prácu cez víkend bude po novom vyššie nielen ako v Dánsku, Rakúsku či vo Švajčiarsku, ale prekonáme dokonca aj Francúzsko, kde majú 20-percentný príplatok. Atraktivita Slovenska z pohľadu tvorby pracovných miest tak zahraničných, ako aj domácich investorov, poklesne. Zvyšovanie príplatkov v "dobrých" ekonomických časoch súčasne podľa INESS vytvára predpoklady pre výraznejšie problémy v budúcnosti, v čase krízy a ekonomického spomalenia.

**Fakty o pracovných príplatkoch. Čo stanovuje zákon
(honline.sk; 31/01/2018; Jana Véghová ; Zaradenie: expert)
<https://honline.sk/expert/1684661-fakty-o-pracovnych-priplatkoch>**

Čo stanovuje zákon

Na rok 2017 bola výška hodinovej minimálnej mzdy 2,5 eura.

Čo je nočná práca

Práca medzi 22.00 a 6.00 hod. nasledujúceho dňa sa považuje za nočnú prácu. Za zamestnanca pracujúceho v noci sa považuje pracovník, ktorý pracuje v noci najmenej tri za sebou nasledujúce hodiny alebo zamestnanec pracujúci v noci minimálne 500 hodín za rok. Príplatok za prácu v noci je stanovený najmenej na 20 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby (0,5 eura za hodinu).

Čo je práca cez víkend

Momentálne nie je zákon, ktorý by mzdovo zvýhodňoval prácu v sobotu alebo v nedeľu. Nie všetci majú stanovený pracovný týždeň od pondelka do piatka. Je veľa takých, ktorí pracujú aj cez víkend. Väčšinou sú to oblasti služieb alebo výrobné podniky s nepretržitou prevádzkou. Výnimkou nie sú ani práce, kde sa pracuje na krátky a dlhý týždeň. Zamestnanci sa v mnohých prípadoch mylne domnievajú, že za prácu cez víkend dostávajú aj viac peňazí. Práve naopak, sú platené ako bežný pracovný deň.

Čo závisí od zamestnávateľov

Je výhradne na zamestnávateľovi, či za prácu počas víkendov zaplatí alebo nie. Ak však zamestnanec prekračuje stanovený týždenný pracovný čas, považuje sa práca počas víkendu za prácu nadčas, a tým pádom mu vzniká nárok na mzdový príplatok alebo náhradné voľno. Ak je práca počas soboty považovaná za prácu nadčas, patrí zamestnancovi dosiahnutá mzda a

mzdový príplatok najmenej 25 percent jeho priemerného zárobku. Je tu však možnosť, že sa zamestnanec so zamestnávateľom dohodne na náhradnom voľne. Môže si však vybrať len jeden variant, ktorý za prácu cez sviatok dostane.

Práca vo sviatok verzus náhradné voľno

Za prácu v deň pracovného pokoja počas sviatku alebo nedele zamestnancovi patrí mzdový príplatok najmenej 50 percent jeho priemerného zárobku. Mzdové zvýhodnenie patrí aj za prácu vo sviatok, ktorý pripadne na deň nepretržitého odpočinku v týždni. Je tu však možnosť, že sa zamestnanec so zamestnávateľom dohodnú na náhradnom voľne. Môže si však vybrať len jeden variant, ktorý za prácu cez sviatok dostane.

Názor expertky na Zákonník práce Márie Balušinskej zo spoločnosti Recruitment Partners

Absolútne nepochybujem, že zamestnanci si majú za solídne odpracovanú prácu nájsť vo svojich peňaženkách spravodlivo prináležiace peniaze. Prečo však len na úkor zamestnávateľa? Je zaujímavé, ako balíček takýchto návrhov, opatrení a zmien prichádza vždy v čase poklesu preferencií vládnuccich strán. A rovnako zaujímavé je momentálne aj to, že s ostatným balíčkom opatrení neprišiel rezort práce, ale práve vládnucci Smer. Ak je cieľom vlády zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov a zvýšiť ich príjmy, mala by zvážiť aj výraznejšiu úpravu v odvodovom a daňovom zaťažení zamestnancov aj zamestnávateľov. A to tak, aby opatrenia, ktoré vchádzajú do platnosti tento rok, nemali na firmy dosah v obmedzovaní ich činnosti či nakoniec aj likvidačný dosah. Inak všetky opatrenia, ako je zvýšenie minimálnej mzdy a príplatky za prácu, znamenajú zvýšenie príjmov do štátnej pokladnice, čo umožní vládnuccim stranám preukázať, že sú schopné získať viac peňazí. Avšak nie šetrením alebo správne nastavenými verejnými súťažami. Drvivá väčšina týchto opatrení je len prinútenie zamestnávateľa, aby dal zamestnancovi vyššie alebo nové príplatky, čiže vláda tým nijakým spôsobom zamestnancovi čisté mzdy nezvýši.

Príklad 1: Mesiac má 21 dní. Zamestnanec pracuje osem hodín denne, jeho základná mzda je 480 eur. Ak odpracuje desať dní v noci, ako sa mení jeho mzda po zvýšení príplatku za prácu v noci? Ide o rizikovú prácu.

Do mája 2018

Mzda - 480 eur

Príplatok za nočnú prácu - 44,14 eura (80 hodín krát 0,5518 eura)

Hrubý plat - 524,14 eura

Poistné, ktoré platí zamestnanec - 70,21 eura

Daň, ktorú platí zamestnanec - 25,60 eura

Čistý plat - 428,33 eura

Nárast platu v čistom - 23,22 eura

Od mája 2018

Mzda - 480 eur

Príplatok za nočnú prácu - 77,25 eura (80 hodín krát 0,96565 eura)

Hrubý plat - 557,25 eura

Poistné, ktoré platí zamestnanec - 74,66 eura

Daň, ktorú platí zamestnanec - 31,04 eura

Čistý plat - 451,55 eura

Nárast platu v čistom - 23,22 eura

Zdroj - Iveta Matlovičová, mzdová akadémia Maxim

Príklad 2. - Zamestnanec v gastrofirme v Bratislave, ktorý týždenne odpracuje 1 hodinu v noci, 6 hodín v sobotu, 5,4 hodiny v nedeľu. Koľko zarábal vlni a koľko bude zarábať v tomto roku po zvýšení príplatkov?

Rok 2017

Čistá hodinová mzda v roku 2017 pri plate 738 eur bola 3,5 eura

Superhrubá mzda - 1 058,6 eura

Počet odpracovaných hodín - 174

Náklady nočnej práce - 2,77

Náklady sobotnej práce - 0,00

Náklady nedeľnej práce - 0,00

Platba za sviatky - 30,42

Spolu príplatky - 33,2

Spolu superhrubá mzda - 1 091,79

Rok 2018

Čistá hodinová mzda - 3,5 eura

Superhrubá mzda - 1 058 eur

Počet odpracovaných hodín - 174

Náklady nočnej práce - 6,4 eura

Náklady sobotnej práce - 48,1 eura

Náklady nedeľnej práce - 86,6 eura

Platba za sviatky - 60,8 eura

Spolu príplatky - 201,9 eura

Spolu superhrubá mzda - 1 259,94

Zamestnávateľ zaplatí o 168,8 eura viac

Na rok 2018 je hodinová minimálna mzda 2,759 eura.

Príplatky za nočné služby či za prácu vo sviatok sa nezvýšia naraz od 1. mája. Časť od 1. mája a potom od 1. mája 2019. Dohodli sa na tom ministerstvo práce, zamestnávateľia a odborári.

Príplatky za nočnú prácu

Pôvodný návrh bol zvýšiť príplatok zo súčasných 20 hodín hodinovej minimálnej mzdovej sadzby na 50 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby. Budú však dva časové horizonty. Prvý z hľadiska účinnosti je 1. máj 2018 a druhý je 1. mája 2019.

Od 1. mája tohto roka pri všeobecnej práci pôjde príplatok hore na 30 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby a v ďalšom roku bude zvýšenie predstavovať 40 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby. Pri rizikovej práci bude príplatok od 1. mája tohto roka 35 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby, a od 1. mája budúceho roku to bude predstavovať 50 percent hodinovej minimálnej mzdovej sadzby.

Zamestnávateľia však budú mať možnosť uplatniť si výnimky v rámci derogačnej klauzuly, ktorá je v Zákonníku práce v súčasnosti v niektorých oblastiach. Pre zamestnávateľov to znamená, že podmienky zvýšenia príplatku za nočnú prácu budú môcť dohodnúť v rámci kolektívnej zmluvy. Bude najmenej 25 percent od 1. mája tohto roka a od 1. mája budúceho roka bude musieť byť najmenej 35 percent. Rovnako zamestnávateľ nemusí vyplatiť príplatok za nočnú prácu, ak je hodinová mzda zamestnanca vyššia ako súčet zákonom stanovennej minimálnej hodinovej mzdy plus zákonom stanovený príplatok.

Príplatky za prácu v sobotu a nedeľu

Poslanci pôvodne navrhovali, aby bolo 100 percent sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu.

Po novom však od 1. mája tohto roka bude príplatok za prácu v sobotu 25 percent a od budúceho roka 50 percent.

Zamestnanci budú mať vyšší príplatok za prácu v nedeľu. Zvyšovanie je tiež postupné. Od 1. mája tohto roka 50 percent a od 1. mája budúceho roka sto percent.

Príplatky za prácu počas sviatku

Maximálna suma príplatku za prácu cez sviatok sa zvýši zo súčasných 50 percent na 100 percent priemerného zárobku zamestnanca.

Podľa Zákonníka práce je dnes zamestnávateľ povinný poskytovať tieto príplatky: (hnonline.sk; 31/01/2018; Táňa Rundesová ; Zaradenie: expert)
<https://hnonline.sk/expert/1684675-povinnosti-a-priplatky-podla-zakonnika-prace-porovnanie-situacie-v-sucasnosti-a-po-novom>

Podľa Zákonníka práce je dnes zamestnávateľ povinný poskytovať tieto príplatky:

- mzdové zvýhodnenie na prácu nadčas,
- mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok,
- mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu a v nedeľu (navrhuje sa zaviesť od 1. 5. 2018)!!!,
- mzdové zvýhodnenie za prácu v noci,
- mzdovú kompenzáciu za sťažený výkon práce.

Porovnanie situácie v súčasnosti a po novom

1. Príplatok za prácu vo sviatok

Od januára 2018 - 50 percent priemerného hodinového zárobku zamestnanca, najmenej 1,3795 eura

Od mája 2018 - 100 percent priemerného hodinového zárobku zamestnanca, najmenej 2,7590 eura

Od mája 2019 - 100 percent priemerného hodinového zárobku zamestnanca, najmenej 2,874 eura*

2. Príplatok za prácu v sobotu

Od januára 2018 - firmy ho môžu poskytovať na dobrovoľnej báze, nie je zavedený v Zákonníku práce

Od mája 2018 - 25 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 0,68975 eura

Od mája 2019 - 50 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 1,437 eura*

3. Príplatok za prácu v nedeľu

Od januára 2018 - firmy ho môžu poskytovať na dobrovoľnej báze, nie je zavedený v Zákonníku práce

Od mája 2018 - 50 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 1,3795 eura

Od mája 2019 - 100 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 2,874 eura*

4. Príplatok za nočnú prácu

Od januára 2018 - 20 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 0,5518 eura

Od mája 2018

Pre rizikové práce: 35 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 0,96565 eura

Pre ostatné druhy prác: 30 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 0,8277 eura

Od mája 2019

Pre rizikové práce: 50 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 1,437 eura

Pre ostatné druhy prác: 40 percent hodinovej minimálnej mzdy, najmenej 1,1496 eura

(*pri určení príplatkov v roku 2019 sme ilustratívne vychádzali z minimálnej hodinovej mzdy, ktorá by bola v roku 2019 vo výške 2,874 eur - odvodená od mesačnej minimálnej mzdy 500 eur)

Čo začne platiť v praxi až neskôr

1. Príplatok za nočnú prácu v prevádzkach, kde sa väčšinou pracuje v noci, napríklad pekári. Túto výnimku nie je možné uplatniť pri rizikových prácach.

Od mája 2018 - najmenej 25 percent hodinovej minimálnej mzdy

Od mája 2019 - najmenej 35 percent hodinovej minimálnej mzdy

2. Príplatok za prácu v sobotu v prevádzkach, kde sa pravidelne vykonávajú práce aj v sobotu.

Od mája 2018 - najmenej 20 percent hodinovej minimálnej mzdy,

Od mája 2019 - najmenej 40 percent hodinovej minimálnej mzdy

3. Príplatok za prácu v nedeľu, v prevádzkach, kde sa pravidelne vykonávajú práce aj v nedeľu.

Od mája 2018 - najmenej 40 percent hodinovej minimálnej mzdy

Od mája 2019 - najmenej 90 percent hodinovej minimálnej mzdy

Čo určuje výšku nočných príplatkov

Výška príplatkov za nočnú prácu by mala závisieť od toho, či bude zamestnanec robiť všeobecnú alebo rizikovú prácu. Zamestnávateľa budú mať možnosť uplatniť si takzvanú derogačnú klauzulu, čo v praxi znamená, že výšku príplatku za nočnú prácu si budú môcť dohodnúť v rámci kolektívnej zmluvy, alebo ak u zamestnávateľa odbory nie sú, tak priamo v pracovnej zmluve so zamestnancom.

Príplatky, platy a minimálna mzda

(TA3, 19:50; Téma dňa; 31/01/2018; Peter Bielik; Zaradenie: z domova)

Peter Bielik, moderátor: "Som veľmi rád, že v štúdiu televízie TA3 je s nami prezident KOZ Jozef Kollár a viceprezident AZZZ Slovenskej republiky, pán Rastislav Machunka. Dobrý večer, páni, vitajte."

Jozef Kollár, prezident Konfederácie odborových zväzov SR: "Dobrý večer prajem."

Rastislav Machunka, viceprezident Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR: "Prijemný večer."

Peter Bielik: "Som rád, že ste si našli čas pre divákov televízie TA3. Po tom, čo sme diskutovali najmä s politikmi, či už s poslancami alebo ministrami, štátnymi tajomníkmi o tejto téme. Do toho spadajú aj včerajšie informácie ohľadne avizovaných trinástych a štrnástych plátov. Všetko to smeruje, aspoň podľa vlády, k istému tlaku na zvyšovanie miezd na Slovensku. Ako som už spomínal, tretím do partie, čo sa týka toho celkového zloženia tripartity, ktorú reprezentujete aj vy, je práve vláda. Myslíte si, že práve tento tlak na zvyšovanie plátov, to znamená cez príplatky, to znamená cez trinásty a štrnásty plat, je tým správnym spôsobom, ako dosiahnuť zvýšenie príjmov zamestnancov, pán Kollár?"

Jozef Kollár: "Ja som o tom presvedčený, že vláda Slovenskej republiky nemá iné možnosti, ako zasahovať do výšky plátov zamestnancov, len spôsobom tým, že sa vyvinie vyšší tlak na rast minimálnej mzdy, a samozrejme, aj zmenou a novelami Zákonníka práce, tak ako je to v súčasnosti, kde sa navyšujú príplatky za prácu v noci, za prácu v sobotu, v nedeľu, pretože akékoľvek navyšovanie miezd nejakým iným spôsobom by vyvolalo určite veľkú vlnu odporu zamestnávateľov, je to zasahovanie do nejakého súkromného vlastníctva. Pre nás je ale podstatné na to, aby sme my dokázali v rámci kolektívneho vyjednávania tam, kde máme odborové organizácie aj v jednotlivých podnikoch, vyvinúť dostatočný tlak na to, aby sa tie mzdy upravovali rýchlejšie, pretože sme o tom presvedčení, že pri takomto raste ekonomiky by mohli aj mzdy na Slovensku rásť podstatne rýchlejším tempom."

Peter Bielik: "Pán Machunka, ako to vidíte vy? Naozaj, vláda pri dnešnom nastavení ekonomiky, keď tu hrá prím súkromný kapitál, súkromné vlastníctvo, asi nemá iné ako zákonné možnosti, práve cez takéto príplatky alebo cez ustanovenia, čo sa týka trinásteho a štrnásteho plátu, zasahovať do tvorby miezd. Pre vás to je akceptovateľný spôsob, akým vláda tlačí na zvyšovanie miezd na Slovensku?"

Rastislav Machunka: "Rozhodne nie, pretože naozaj to nie je úloha vlády, aby v súkromnom

sektore riešila mzdy. Je to úloha nás, je to úloha rokovania so zamestnancom, je to úloha rokovania v rámci kolektívneho vyjednávania s odborármi. To je tá správna cesta na to, ako sa majú určovať mzdy. Samozrejme, čo sa týka vlády, pre ňu by malo byť kľúčové, aby vytvorila dobré podnikateľské prostredie, aby sme boli konkurencieschopní. Videli sme to aj v úvode relácie, že ak chce vláda tlačiť na zvyšovanie miezd, tak je to všetko limitované tým, aby sme boli konkurencieschopní a dokázali realizovať za primerané ceny naše tovary a služby, a to sa nie vždy darí. A do toho nevie už vláda vstúpiť, takže nemôže regulovať jednu vec, ale druhú vec nechať úplne na voľnosť trhu, čo, samozrejme, do toho nemôže vstupovať reálne pri zachovaní trhových princípov ekonomiky, ktoré sú garantované v ústave. Takže myslíme si, že naozaj, tá cesta by mala viesť k menšej regulácii a k väčšiemu priestoru pre vyjednávanie v rámci kolektívnych, kolektívneho vyjednávania. A dôležité je, že vôbec do toho nie je treba vstupovať v čase, keď nám mzdy rastú, práve na základe dobrých trhových výsledkov a dobrého stavu ekonomiky."

Peter Bielik: "Vám osobne slúži ku cti alebo k takému lepšiemu profilu naozaj slovenského zamestnávateľa, že ste aj predstaviteľom takej tradičnej slovenskej firmy, ktorá pôsobí na Slovensku. Ale keď hovoríte, že by to malo byť ponechané niekde medzi zamestnancov a zamestnávateľov, platí to aj v nastavení našej ekonomiky, keď vlastne gro nášho príjmu, našich daní tu tvoria zahraniční zamestnávateľia, a vždy, keď sa hovorí o platoch, no tak po, dobre, no tak my tu nebudeme, pôjdeme niekde inde, kde je tá pracovná sila lacnejšia?"

Rastislav Machunka: "Čo sa týka zahraničných zamestnávateľov alebo tvorby ekonomiky, tak samozrejme, súvisí to s podnikateľským prostredím. Tie firmy tu budú vtedy, ak budú dokazovať, budú schopné realizovať vhodnú rentabilitu svojich ekonomických zámerov a svojich tržieb. Ak to nedokážu, ak tie podmienky na Slovensku nebudú primerané, tak pôjdu niekam inam. A vidíme, že sa to už niekde aj deje, prípad Samsungu a podobne, ktorý je mediálne známy. Zatiaľ o nič zásadné nejde, pretože máme tu konjunktúru, ekonomika nám rastie, tí ľudia si nájdu bez problémov prácu a tie výpadky budú minimálne. Ale naozaj je to zlý signál, pretože dôjde určite ku kríze, a potom naozaj každé jedno pracovné miesto bude, bude chýbať. Takže cesta, ako zlepšiť situáciu, je naozaj v liberalizácii trhu a v nastavení pravidiel tak, aby boli prijateľné pre biznis sektor. A to, samozrejme, potom generuje aj potrebu pracovnej sily, pretože dnes ten hospodársky rast je predovšetkým ťahaný pracovnou silou, nie je ťahaný modernizáciou, ale pracovnou silou, a to ho determinuje. A to, samozrejme, aj determinuje a tlačí na zvyšovanie miezd, ktoré rastú významnejšie, napríklad ako produktivita práce a podobne."

Peter Bielik: "Nehovoríme teraz naozaj o tradičných slovenských zamestnávateľoch, ale narážate vy, pán prezident, tiež občas na taký argument, no tak dobre, keď chcete vyššie mzdy, tak ja to tu zavriem a pôjdem niekde inde?"

Jozef Kollár: "Tak samozrejme, že toto sa občas stáva, hlavne pri vyjednávaniach pri požiadavkách zástupcov zamestnancov na vyššie mzdy. Na druhej strane ale nám prax jasne ukazuje, že naši ľudia nie sú iba lacnou pracovnou silou, ale sú aj veľmi kvalitnou pracovnou silou. Je to vidieť na výrobkoch, ktoré vychádzajú zo Slovenskej republiky, či je to v automobilovom priemysle, v kovopriemysle. Sú to veľmi vysoko vážené výrobky, kvalitné, ktoré sa nevracajú naspäť ako kazové. Takže už sme tu mali jednu firmu, ktorá sa rozhodla, že pôjde za lacnejšou pracovnou silou, smerom na Balkán, a potom hľadali cestu späť, pretože výrobky boli nepoužiteľné. Takže tuná to treba rozlišovať aj v týchto dvoch spôsoboch. Nie som úplne ale presvedčený o tom, že by nám produktivita práce nedosahovala rast miezd na

Slovensku, pretože v predchádzajúcich rokoch produktivita práce prudko stúpala, sme dosiahli úroveň osemdesiat percent priemeru európskej produktivity a mzdy stagnovali. My aj v rámci celoeurópskeho priestoru veľmi často sa bavíme o tom, že vlastne boli roky, kedy bola kríza, kedy sme prinášali obeť, to je aj na Slovensku vidieť, kde sme sa zaviazali, že neboli tie požiadavky nejaké vysoké, vid' trebárs Peugeot, ktorý si na dva roky zmrazil mzdy, a nejako sa nám to nevracia naspäť. Čiže v jednom období, keď netlačte na mzdy, pretože je tu kríza, teraz je tu ozaj rozvoj ekonomiky, tak by sme z nášho pohľadu chceli, aby tie mzdy rástli rýchlejšie. A tuto vidíme tiež jednu z možností na to, aby sa, sme sa približovali k tej, k tej našej vysnenej méte, a to je aspoň k tým osemdesiatim percentám mzdy európskej, priemeru Európskej únie. Tak aj toto je jedna z ciest, ktorú by sme mohli."

Peter Bielik: "Počuli sme takýto argument pomerne často počas leta. Pán Machunka, spomínate si možno napríklad na štrajk tuto v bratislavskej automobilke, keď hovorili, no, robíme takú istú prácu, tak isto, také isté množstvo hodín a zarábame menej. Ako je to s tou produktivitou práce teda na Slovensku?"

Rastislav Machunka: "No, poďme si teda porovnať Nemecko a Slovensko, pretože na to narážate. V Nemecku je produktivita práce niekde na úrovni stotridsať percent hrubého, stotridsať percent priemeru Európy, na Slovensku je niekde pod osemdesiatimi percentami. Čo sa týka miezd, tak mzdy sú raz tak vyššie. Čiže tie čísla sedia, aj tá produktivita, aj čísla tak sedia. Na strane druhej treba povedať, že to je priemer Nemecka. V Nemecku máme aj východnú, aj západnú časť. V západnej časti sú tie mzdy oveľa vyššie, vo východnej sú, samozrejme, nižšie."

Peter Bielik: "A môžem, môžem sa opýtať, čo to znamená, že ten Nemec vyrobí za tú, za tú jednu pracovnú hodinu viac?"

Rastislav Machunka: "Keď pôjdeme na konkrétne čísla, pretože toto je, toto sú percentá, tak na Slovensku vyrobí zamestnanec priemerne asi tridsaťpäť dolárov na hodinu a v Nemecku vyrobí zamestnanec priemerne okolo šesťdesiatšedem dolárov na hodinu. To je spriemerované číslo. V západnom Nemecku je to číslo vyššie, vo východnom je nižšie. A tie rozdiely medzi západným a východným, východným Nemeckom a Slovenskom sú potom aj tiež nižšie."

Peter Bielik: "A to sa ráta v hodnote tovaru?"

Rastislav Machunka: "To sa ráta v hodnote výstupoch na HDP. Čiže je to trošku skreslené možno číslo, ale tak ako aj ostatné štatistiky si treba rozdeliť, rozmeniť na drobné, pretože mohlo by to evokovať, že v čom je príčina. No, tak príčina nie je len v tom, že v Nemecku sa pracuje trošku iným systémom, a keď sa pracuje, tak sa pracuje, ale je to, samozrejme, aj tým, že štruktúra priemyslu je daná k vyššej pridanej hodnote. My robíme súčiastky zväčša, sme priemyselnou krajinou, máme menší podiel služieb, menší podiel vývoja, a to sú všetko veci, ktoré majú menšiu pridanú hodnotu. Ak si to zoberieme na úroveň firmy, a to je veľmi podobné aj v rámci hospodárstva, tak tá výroba vo firme nie je to, čo najviac zarába vo firme. To je obchod, to je vývoj, a to sú iné veci. A my sme takou výrobou v rámci, v rámci Európy, takže máme vždy tú horšiu štartovaciu pozíciu. A naozaj, bude veľmi dlho trvať, pokiaľ sa dostaneme niekde inde a niekde viac dopredu. A to bude určite súvisieť predovšetkým s tým, či dokážeme vytvoriť dobré podmienky pre drahšie zaplatených ľudí, pre ľudí, ktorí sú, tvoria väčšiu pridanú hodnotu na Slovensku, alebo stále budeme niekde na úrovni nie celkom montážnej činnosti, pretože tie firmy, naozaj je vysoký podiel práce na nákladoch, tak už dnes

nemôžu na Slovensku fungovať a odchádzajú, a to nie je žiadna nejaká veľká tragédia v tejto chvíli, ako som spomínal, ale aby sme sa posunuli niekde smerom k výskumu, vývoju a podobne. Takže to bude dlhá cesta ešte, aby sme dokázali toto všetko naplniť."

Peter Bielik: "Dostali ste sa aj k týmto témam počas tripartity, ak sa teda hovorilo o zvyšovaní miezd, že teda budú môcť byť tie mzdy vyššie vtedy, ak tí naši ľudia a zamestnanci budú robiť kvalifikovanejšiu prácu, budú vyrábať tovary s vyššou pridanou hodnotou, zašli ste až takto ďaleko alebo ste zostali len pri tej súčasnej realite?"

Jozef Kollár: "Samozrejme, že zvažujeme aj do budúcnosti, tak isto s tým musím súhlasiť, že inovácie a výskum a veda sú, je cesta, ktorá by nás mohla viesť k väčšej pridanej hodnote. Ale my to porovnávame trochu laickejšie. Pán viceprezident, on to tak pekne povedal, ako sa to spriemeruje, koľko zarobí Nemecký, koľko dolárov za hodinu, koľko Slováka, nesúhlasím s tým, že by ten Nemecký robil viac ako Slováka. Nakoniec vieme teraz, ako je v Nemecku veľký tlak na skracovanie pracovného času, s tým, že sa zachová mzdy. Čiže tá produktivita práce, aj keď je vykazovaná na tridsať percent, ale myslím, že teraz už klesá, ale je to cez sto percent. Sa tam pohybuje hlavne Rakúsko a Nemecko, ktorí sú viac ako sto percent, ale my porovnávame porovnateľné. My porovnávame to, že vyrobíme možno kvalitnejšie autá vo Volkswagene v Bratislave ako vo Wolfsburgu, a v Bratislave je vo Volkswagene priemerka tisícšesťdesiat a tam je trojnásobok. A tu je ten kameň úrazu, ktorý je vlastne pre nás takým motívom, že musíme sa dostať, sme už niekoľko rokov členmi Európskej únie a stále sme tými chudobnejšími členmi Európskej únie. A jednoducho preto aj my cez, prostredníctvom Európskej odborovej konfederácie, my sme to vlastne aj nazvali, za európsku prácu európsku plácu, sa snažíme, aby sme sa doťahovali. Ale keď sme si urobili naše prepočty, a pri súčasnom vývoji nárastu plátov a miezd na Slovensku, a to, ako sa pohybujú krajiny v zahraničí, tak sme došli, že ja neviem, krajiny, ako Nemecko, by sme dohnali za päťdesiat rokov. Krajiny, ešte ktoré sú severnejšie, za tridsať rokov. Tak tie čísla sú, sú hrozné. A tu je vlastne vidieť, že niekde sa zaspala doba, tá, hej, vlastne v deväťdesiatych rokoch, kedy bola liberalizácia všetkého, len nie miezd, kde sa zaostalo a dneska sa to veľmi ťažko doháňa. A ja si myslím, že slovenskí zamestnanci sú vysoko kvalitní zamestnanci, robia dobre, sú pracovití. Nemyslím si, že by robili menej ako Nemci. Tak z nášho pohľadu určite si zaslúžia aj viac. Konečný dôsledok, je to vidieť, a ja viem, že naši sociálni partneri zo zamestnávateľských zväzov to neradi počujú, keď hovoríme o rozdelení hrubého domáceho produktu, kde je jasne vidieť, kde je podiel zisku percentuálny a podiel miezd na HDP, kde sme hlboko pod priemerom Európskej únie, ktorý sa pohybuje zväčša päťdesiat na päťdesiat, my sa pohybujeme, okolo tridsať percent je podiel miezd. Takže aj tu vidíme, možno takým spravodlivejším rozdelením bohatstva na to, aby slovenskí zamestnanci mohli zarábať viac."

Peter Bielik: "Nechávajú si naši zamestnávateľia viac z výnosov ako zahraniční kolegovia?"

Rastislav Machunka: "Neradi to číslo počujeme, pretože je naozaj skresľujúce, absolútne skresľujúce. Keď máme sedemdesiat percent dnes už, bolo to viac, HDP tvoreného exportom a v iných krajinách, s ktorými sa chceme porovnávať, je to niekde okolo päťdesiat, niekde štyridsať percent, tak, a z toho sa platia dane, z exportu sa neplatia dane, neplatí hrubý domáci produkt, nevstupuje to do daňových príjmov, tak potom to číslo vybraných daní na percento HDP je u nás absolútne skresľujúce, pretože ten základ pre výpočet tej dane a toho percenta je niekde úplne u nás a inde v zahraničí, čo samozrejme, je skresľujúce číslo. Zaujímavé porovnanie je napríklad otázka, že v priemere na spotrebu domácnosti, na spotrebu na obyvateľa sme niekde na úrovni priemeru Európskej únie, ale produktivitou a mzdami sme

pod priemerom. To je jasný signál toho, že máme tu istý podiel čiernej ekonomiky, istý podiel vyplácania v hotovosti, istý vyšší podiel ako inde živnostníkov, ktorí nie sú platení mzdami, ale sú platení na základe obchodných kontraktov. Takže toto je tiež jeden z príkladov veľmi silnej regulácie, ktorá tu je, a ktorá potom tie firmy, ktoré sú v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti a nedokážu produkovať takú pridanú hodnotu, ako sa nastavuje, nastavuje legislatíva, tak sa snažia situáciu riešiť tak, aby prežili, obchádzaním legislatívy a obchádzaním zákonov. A to je určite veľmi zlý signál do budúcnosti a treba s tým niečo robiť. A zdá sa, že napriek prísnejším kontrolám, ktoré realizuje Inšpektorát práce vo vzťahu k čiernej práci a podobne, tak tá situácia sa nie dostatočne mení. Možno teraz je tu ambícia, ale či sa to podarí, tento efekt dosiahnuť tými trinástymi, štrnástymi platmi, to je, samozrejme, otázka na vyhodnotenie do budúcnosti. Ale naozaj, ten podiel ekonomiky šedej nie je zanedbateľný na situáciu, ktorá dneska na Slovensku je, a nedostatočne klesá tak, ako by sme si predstavovali."

Peter Bielik: "Počul som číslo, šesťstotisíc ľudí údajne na Slovensku pracuje niekde tesne nad hranicou minimálnej mzdy. A predpokladom je, že ďalšiu povedzme tretinu toho príjmu naozaj inkasujú na ruku. Je ten predpoklad správny?"

Jozef Kollár: "Určite áno, veľakrát sa stretávame s týmto prípadom. Len viete, tam, kde nie je žalobca, nie je ani sudca. Keď, pokiaľ by sme chceli toto dokázať, tak už vtedy ten zamestnanec, ktorý je rád, že pracuje, a že dostal nejaký príjem, tak nie je ochotný nejakým spôsobom to dosvedčiť."

Peter Bielik: "No, len keby to bolo len sto eur na každého zamestnanca pri počte šesťstotisíc takto ľudí, je to proste obrovská suma."

Jozef Kollár: "Je to obrovská suma, niekde tá suma v tej sivej ekonomike sa pohybuje. Aj pri predstavovaní možnosti trinásteho a štrnásteho platu pani štátnou tajomníčkou Ministerstva financií sa hovorilo o tom, že sa nejakým spôsobom odstráni šedá alebo sivá ekonomika, tým, že sa bude menej vyplácať na ruku. No bohužiaľ, sme momentálne v takej spoločnosti, kde akýkoľvek dobrý zámer sa istou skupinou hľadá, ako ho treba obchádzať. A ja si myslím, že veľmi jednoduchý, a pre mňa možnože taký prozaický a laický cieľ je dostávať sa do situácie, aby sme zvyšovali viac a viac minimálnu mzdu, a vlastne legalizujeme potom všetky príjmy, pretože ten, ktorý vypláca na ruku, tak ten nezdvihne tým, že sa zdvihne minimálna mzda, len menej na tú ruku vypláca. Čiže čím je vyššia minimálna mzda, tak tým sa viac eliminuje táto možnosť sivej ekonomiky."

Peter Bielik: "Nechcem tu ospravedlňovať v tomto prípade zamestnancov, ale tí sú pod väčším tlakom, pretože hľadajú si prácu a prijímajú možno aj menej výhodné podmienky. A ten dôchodok, ten je ďaleko. No a to, že im to sa nezaráta, aj tento sivý alebo čierny príjem, tak nejako ozelejú. No ale sú to v prvom rade zamestnávateľia, ktorí teda držia tie peniaze v rukách a takýmto spôsobom ich môžu niekomu dať. Nebolo by to teda na vašej strane, pán Machunka, teda myslím medzi zamestnávateľmi, urobiť si v tomto poriadok?"

Rastislav Machunka: "No, to je úloha štátu, nie úloha Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení. My, samozrejme, sme v tomto smere na strane štátu, a naozaj, sme nápomocní a podporujeme všetky snahy k tomu, aby sa tieňová ekonomika v čo najväčšej možnej miere potierala. Či už je to otázka, sme sa prihlásili k rôznym konceptom boja proti daňovým únikom, boja proti čiernej práci a všetky tieto aktivity sme podporili. A je to absolútne nefér voči tým, ktorí všetky si povinnosti plnia, aj keď so škripaním zubov, a iní si ich neplnia, a

potom majú konkurenčnú výhodu, takže nám to aj v rámci biznisu robí jeden z vážnych problémov. Samozrejme, že tie čísla nechýbajú len v štatistikách, a potom ich máme také, aké ich máme, ale reálne tí ľudia peniaze majú k dispozícii na dôstojný život v tomto smere, ale chýbajú, samozrejme, aj v štáte, chýbajú v odvodoch, sociálnych, zdravotných, v dani z príjmu a podobne. A to potom spôsobuje to, že iní to musia doplatiť."

Peter Bielik: "A je teda, ako spomínal pán prezident, ako sa aj vyjadriala pani štátna tajomníčka pri predstavovaní trinásteho a štrnásteho platu, toto opatrenie, to znamená vyplácanie trinásteho a štrnásteho platu, krokom k systematizácii takýchto odmien, môže to znížiť to hrozivé číslo šesťstotisíc ľudí v takomto režime?"

Rastislav Machunka: "Predkladatelia to avizujú, že jeden z efektov takéhoto nastavenia trinásteho a štrnásteho platu alebo odmeny by mohol byť jedným z týchto efektov. Ja som spomínal, že by to bolo vhodné po čase vyhodnotiť, či sa to podarí, alebo nepodarí. Tá cesta je predovšetkým v tom, aby sa znižovali náklady, a aby neboli tie firmy nútené, ktoré ťažko prežívajú v regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti, pretože úplne iná situácia je na západe, kde je dva a pol percentná miera nezamestnanosti, alebo päťpercentná miera nezamestnanosti, kde si zamestnanci vyberajú, nie zamestnávateľia, zamestnanci si vyberajú a hľadajú lepšie pracovné podmienky, a ako niekde na východe, kde v Kežmarku je pätnásťpercentná miera nezamestnanosti, a kde naopak, si zamestnávateľia vyberajú zamestnancov, majú si z čoho vyberať. Tak takýchto regiónov, našťastie, je na Slovensku málo pre rozvoj štátu, ale keď sa to spriemeruje, tak dnes tá situácia by mohla byť lepšia v tom, že tej tieňovej ekonomiky by mohlo byť v globále menej, ale nedostatočne to klesá."

Peter Bielik: "Váš názor na tento spôsob argumentácie pani štátnej tajomníčky, že tie trinásť, štrnásť platy by mohli istú časť týchto šedých alebo čiernych príjmov dostať do legálneho prostredia?"

Jozef Kollár: "Z pohľadu Konfederácie odborových zväzov tento krok alebo toto odôvodnenie trinásteho a štrnásteho platu, ktorý je zatiaľ stále, aj je tak predložený návrh novely Zákonníka práce, dobrovoľný, čo teda tomu maximálne vyčítame, pretože tá dobrovoľnosť bola aj doteraz, tak z nášho pohľadu je totálne nesystémový. Ako náhle idem odstraňovať šedú ekonomiku a čiernu ekonomiku, tak ju odstraňujem z dôvodu toho, aby som dostal z týchto peňazí, ktoré sa vyplácajú načierno, dane do štátnej pokladnice, podporia odvody do sociálnej, zdravotnej. A vlastne týmto krokom, kde to päťsto euro, keď to tak pripadá, akože teraz, keď bude dávať trinásť, štrnásť, tak päťsto euro nemáš zdanených, čiže nemusíš vyplácať na ruku, nemáš zodvodnených, ale štát ani verejné systémy nemajú z toho nič. Takže nemyslím, že toto je ten, ten najsprávnejší spôsob, ako eliminovať šedú ekonomiku na Slovensku. Je to možné, samozrejme, šanca tam, ja súhlasím s tým, že veľmi ťažko niečo hneď dopredu povedať, že bude to zlé, to nie je ..., pokladáme povedať, že je to zas nesystémové. Ale určite príde isté obdobie, kde sa to vyhodnotí a tam potom budeme vidieť aj v číslach, či to malo ten efekt, ktorý bol jeden z dôvodov zavedenia trinásteho a štrnásteho platu."

Peter Bielik: "Ani pre zamestnávateľov, ktorí si jednoducho toto môžu dať do daňového základu a znížiť si takto, teda zvýšiť si takto daňový základ, znížiť dane?"

Rastislav Machunka: "Je to, samozrejme, pozitívne. Vnímame to ako síce politický krok, nie celkom so, so všetkými svojimi negatívnymi aj pozitívnymi javmi, ktoré opatrenia majú alebo politické rozhodnutia. A je to jeden z mála tých politických rozhodnutí v ostatnom čase, ktorý

nezhoršuje podnikateľské prostredie a nezvyšuje náklady. Ako to bude do budúca fungovať, samozrejme, treba to vyhodnotiť. My to v tejto chvíli vítame, vnímame to ako istý nástroj na to, aby zamestnanec dostal viac čistých príjmov, samozrejme, keď sa to dobre nastaví, a aby to motivovalo aj ďalších zamestnávateľov vyplácať takéto odmeny v rámci trinástych, štrnástych platov, ktoré mnohí teraz vyplácajú, a aby to dokázalo vstupovať potom do normálnej čistej ekonomiky. A v tých prvých rokoch to nie je úplne oslobodené od daní, je to oslobodené len od zdravotných odvodov v prvých, v prvom roku. Takže bude to mať aj svoj efekt, ak to postupne bude nabiehať, pozitívny na štátny rozpočet a odvody."

Peter Bielik: "Myslím, že 2021."

Rastislav Machunka: "Áno."

Peter Bielik: "Má byť tým rokom, keď sa to teda nebude započítavať ani do odvodov, ani do daní."

Rastislav Machunka: "Úplne."

Peter Bielik: "Vnímali by ste to takto pozitívne, aj keby ten trinásty, štrnásty plat bol povinný?"

Rastislav Machunka: "Rozhodne nie, pretože je to vždy závislé od normálneho fungovania firmy. Ak tá firma na to má, tak to vypláca, a motivuje zamestnancov a rada to spraví. Ale ak na to nemá, tak to jednoducho nemôže spraviť. A ak by to bola povinnosť, tak to je naozaj veľmi vážny krok, ktorý by mnohé firmy už pri tých všetkých opatreniach, ktoré boli prijaté, hlavne teda v tých regiónoch, kde tá ekonomická sila nie je dostatočná, položil na kolená. A tí ľudia by mali problém, pretože dnes majú možnosť sa rozhodnúť niektorí, že či budú robiť v Michalovciach, alebo nebudú, a budú sa musieť presťahovať alebo dochádzať na týždňovky do Trnavy, a síce za menej, ale na východe, tak takáto možnosť by nebola, pretože tie firmy by to neboli schopné z hľadiska obligatórných nákladov, ktoré by takéto, a fixných nákladov, ktoré by takéto opatrenie prinieslo, zvládnuť."

Peter Bielik: "Vy asi nebudete súhlasiť, pán prezident. Vy by ste chceli povinný trinásty a štrnásty plat?"

Jozef Kollár: "Pokiaľ by to malo plniť účel na to, aby sme zvyšovali mzdy a príjmy zamestnancov, tak určite nie dobrovoľný, ale povinný, pretože dobrovoľný máme aj v súčasnosti. Podľa aj údajov, ktoré robia spoločnosti, ktoré sa zaoberajú štatistikou a majú hospodárske vysvetliť, či už je to Trexima, tak viem, že nejakých sedemdesiat percent firiem na Slovensku vypláca trinásty, respektíve štrnásty plat, takže tá dobrovoľnosť bola aj doteraz. Pre nás je podstatné to, že my tam, kde máme odborové organizácie, tak je vždy tá sila na to, aby sme pri kolektívnom vyjednávaní dosiahli trinásty aj štrnásty, nemusel sa na to robiť špeciálny zákon alebo novela Zákonníka práce. I keď tie dôvody boli na to, že možnože tým, že bude tam tá odpočítateľná, proste tých päťsto euro, že bude väčšia motivácia pre zamestnávateľov. Naopak, ja si vážim všetkých zamestnávateľov, ktorí vytvárajú pracovné miesta a dávajú ľuďom prácu. Ale veľa je z nich takí, ktorí to, čo im dávali formou odmien, teraz majú väčšiu výhodu, že to dajú formou trinásteho alebo štrnásteho platu a budú mať tam tú úľavu do toho roku 2021. Takže pre nás vlastne to spôsobilo iba ten problém, že v tejto novele Zákonníka práce bolo uvedené, že vlastne trinásty, štrnásty plat sa nebude zarátať do

priemerného zárobku zamestnanca. A tým pádom sme sa dostali do situácie, kedy zamestnancovi ešte peniaze budeme brať, nakoľko tam, kde máme trinásty, štrnásty plat, dneska sa to zarátava do priemeru, z priemerného zárobku je vyplácaná, vyrátaná dovolenka a vyrátané všetky náhrady, ktoré sú, či už je to OČR-ka, či je to v rámci PN-ky, proste voľna, a takýmto spôsobom by sme týmto zamestnancom, ktorým sme doteraz vyplácali trinásty aj štrnásty plat, znížili príjem. V rámci rokovaní, ktoré sme mali s predkladateľom zákona, s pani štátnou tajomníčkou, sme sa dohodli, že budeme o tomto probléme ešte do konca týždňa rokovať. Ja som cítil, že tam máme troška podporu aj zo strany zamestnávateľov, určite tam bola podpora z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny na túto našu pripomienku. A podľa mne dostupných informácií, ktoré som dnes dostal, tak vlastne táto pripomienka bola akceptovaná, čo sme veľmi radi, lebo fakt by tam naši zamestnanci, tí, ktorí hovorím, už poberajú trinásty, štrnásty plat, tak by prišli o peniaze."

Peter Bielik: "No, ale nech to rátam, ako rátam, opravte ma, ak sa mýlim, ale teda zamestnancom sa zvýšia príjmy, relatívne, aspoň, aspoň teda v istej, v istej časti, aspoň tie legálne, aby sme to povedali úplne presne. Zamestnávateľov to až tak veľmi nezabolí, pretože to budú náklady, ktoré si budú môcť zarátať do daní ako, ako nákladovú položku. Rozumiem teda tomu správne, že taký ten Čierny Peter v tejto hre zostal ministrovi financií, ktorý, jednoducho ubudne mu z odvodov, ubudne mu z daní?"

Rastislav Machunka: "Dá sa to tak povedať. Čo sa týka tých, ako výplaty, tak samozrejme, je to daňovo uznateľný výdavok, nebude mať náklady na sociálne odvody, ktoré platíme aj my, v tejto, v prvom roku len zdravotné teda odvody, ktoré platíme aj my za zamestnanca. Zamestnanec bude mať čistý príjem vyšší, pretože tiež nebude tú svoju časť zdravotných odvodov platiť. Takže to je tá motivácia na to, aby to nebolo sedemdesiat percent firiem, kde sa kolektívne vyjednáva, možno osemdesiat, osemdesiatpäť percent firiem, aby k tomu pristúpili a takýmto spôsobom sa dokázali dohodnúť na motivovaní zamestnancov. Samozrejme, vždy to bude záležať od výkonu ekonomiky, a od schopností realizovať svoje tovary a služby za primeranú cenu a konkurenčnú cenu, čo je, samozrejme, dnes oveľa ťažšie a vážnejšie, pretože treba povedať, že mzdy nám postupne rastú, pretože ten tlak trhu je jasný, ale nedokážeme my realizovať dostatočne vyššie ceny za priemyselné produkty na európskych trhoch. A to je potom limitujúci faktor, že sa musí tlačiť na efektivitu vo výrobe, na automatizáciu, na zlepšenie výrobných procesov, čo nie je vždy jednoduché a tie, tie potenciály sú mnohokrát vyčerpané, takže naozaj to záleží od reálnej ekonomiky danej firmy."

Peter Bielik: "Takže nie je to automatické, že si budete môcť dovoliť to jednoducho preniesť do cien tovarov, do cien, do cien služieb."

Rastislav Machunka: "Rozhodne nie, pretože keď sme hovorili, že vláda chce regulovať a vstupovať do regulácie miezd, no tak nevstupuje do regulácie, do regulácie cien našich výrobkov, čo je prirodzené a logické, tak to rozhodne tak nie je, pretože naozaj, na domácom trhu nás limitujú obchodné reťazce, na európskom trhu je to globálna konkurencia, ktorá je naozaj veľmi silná. Takže premietnuť tieto zvýšené náklady je nesmierne ťažké do cien. Ak by sa to darilo, tak samozrejme, sme prví, ktorí budeme zvyšovať mzdy ľuďom, pretože máme lepšiu motiváciu, máme lepšiu domácu spotrebu, a je to istý cieľ, ktorý je z hľadiska sociálneho zmieru a tak ďalej. Ale pokiaľ to nevieme premietnuť, tak naozaj, tu sme limitovaní a tu jednoducho ten manažér nemôže sa posunúť nikam, pokiaľ mu tá ekonomika to nedovolí."

Peter Bielik: "A propos, obchodné reťazce, pán prezident, videli sme v príspevku problém, ktorý majú pekári. Tvrdia, že firmy, ktoré vyrábajú pečivo, chlieb a tak ďalej, že naozaj im tie náklady stúpnu, dokonca tie pôvodné prepočty boli niekde okolo desaťtisíc euro mesačne, teda priemerná firma s tými, ja neviem, piatimi až siedmimi zamestnancami a tak ďalej, čo je už pomerne veľká suma, po tých kompromisoch sa to nakoniec niekde ohraničilo na nižšiu sumu. Ale obchodné reťazce jednoducho nie sú ochotné ísť do vyšších výkupných cien. Oni, keď si budú teda chcieť zarátať aj tieto príplatky do cien tovarov a svojich služieb, tak jednoducho narazia na obchodný reťazec, ktorý povie, že nie. A pritom nie je to tak dávno, čo sa napríklad na chlieb a pečivo, ak sa nemýlim, znižovala daň z pridanej hodnoty. A zrazu máme opäť tie isté ceny, niekde sa to celé, ten efekt, vytratilo, tá DPH-čka je nižšia, opäť obchodné reťazce odmietajú aj takéto zvýšenie. Vidíte to ako problém? Bude tam potrebný ešte vyšší tlak, či už vlády alebo vás, sociálnych partnerov, práve na obchodné reťazce, aby teda zmenili svoju cenovú politiku?"

Jozef Kollár: "Ja si myslím, že toto by mala byť úloha vlády, pretože ja nemôžem úplne súhlasiť s tým, a to je jedna z našich výhrad, ktoré som uplatňoval ešte aj vo výbore pre sociálne veci, čo sa týka príplatkov, aby bolo možné dosiahnuť nižšie príplatky nočné, ako určuje Zákonník práce. To je pre nás taký, taký precedens, ktorý je pre nás neprijateľný. Ja viem, že cech pekárov sa vyjadroval tak, ako sa vyjadroval, že proste nebudú, budú musieť zvyšovať ceny, a že obchodné reťazce nechcú, ale skúste sa opýtať pekára, ktorý robí celú noc, že či on nemá biorytmus narušený, či on si nezaslúži ten príplatok v tej výške, aký majú všetci ostatní. Takže ja tu nerozdeľujem to, že teraz sa dostane nejaká malá pekáreň do problémov. Poďme problém riešiť tam, kde je, a cez obchodné reťazce a podobne, pretože to bola jedna z otázok, ktorá vtedy zaznela na Hospodárskej a sociálnej rade od cechu pekárov, že nás tu zaplaví rakúske pečivo, že vraj ktoré je aj lacnejšie. Ja sa potom pýtam, ako je možné, že je lacnejšie, keď ten rakúsky pekár zarába dve a pol tisíca eur a náš päťsto. Čiže tu niekde, niekde je chyba. A to je to, že fakt tí pekári, a hlavne v tých malých pekárničkách, ktorí, ktorí buď to musia rozvážať potom po jednotlivých dedinách, to pečivo, kde si na to ľudia zvykli, tam je možné úprava, ja neviem, o jedného centu jeden rohlík a dosiahnuť na to, aby boli na tie príplatky, ale ja to vždy vidím len cez tých ľudí. To, že je to problém ekonomický, áno, beriem, ktorý treba asi spoločne riešiť, hľadať cesty, ale je tu aj ten problém toho človeka, ktorý chce tak isto žiť, ktorý má narušené zdravie, pretože robiť na samé nočné, tak to tiež nie je jednoduché."

Peter Bielik: "Poznáte vy odpoveď na túto pomerne veľkú dilemu, kde sa strácajú tie peniaze?"

Rastislav Machunka: "Samozrejme, ona je veľmi jednoduchá. Tá odpoveď je v podpore poľnohospodárstva, či už národnej, ale aj samozrejme aj z hľadiska."

Jozef Kollár: "Hej."

Rastislav Machunka: "Z hľadiska európskej podpory. Je zásadný rozdiel v podpore rôznej štruktúry poľnohospodárskych produktov v Rakúsku, v Nemecku a vo Francúzsku, a na Slovensku a v Čechách. A nehovoriac ešte o národnej podpore, ktorá je úplne napríklad v tomto rozpočte zdecimovaná takmer na minimum. Takže."

Peter Bielik: "To znamená, že rakúsky pekár má nižšiu cenu pečiva, ktoré sem môže doviesť a prevalcuje tým našich, pretože má nižší vstup na surovine?"

Rastislav Machunka: "Áno, to je zásadná, to je zásadný vstup. A samozrejme, potom si môže dovoliť aj vyššiu mzdu, ktorá až takú zásadnú úlohu potom nehrá. Dôležité napríklad sú ceny energií pri, v celom priemysle, kde sa nám aj od prvého januára zvyšovali ceny energií a postupne sa nám tým zhoršuje konkurencieschopnosť. Vieme, že máme asi piatu alebo štvrtú najvyššiu cenu elektrickej energie v rámci Európskej únie. Takže to všetko vstupuje do, do procesov. Treba si povedať, že taká pekárňa, ktorá má päť ľudí, dneska menšia, niekde na východnom Slovensku, alebo päť pekárov, ktorí pracujú na nočnú zmenu, plus nejaký obslužný personál, tak tých päť pekárov, keď zaplatí im príplatky za nočnú prácu, tak to je päťtisíc euro ročne a ona dneska je niekde na úrovni takmer nulového zisku. Čiže, ak s tým niečo nespraví a nedokáže premietnuť toto všetko do zvýšenia cien, čo nevie, lebo už by to dávno spravila, tak, tak zanikne. A ten pekár, no, ja súhlasím s tým, čo hovorí pán prezident, ale on má dneska možnosť odísť z tej pekárne a môže ísť niekde inde pracovať za vyššiu mzdu, možno nebude mať narušený biorytmus, môže ísť do automobilky, môže ísť do Trnavy, kde bude mať podstatne vyššiu mzdu, ale on chce byť doma. On chce ráno prísť domov ku svojej rodine v Michalovciach alebo v Humennom a nie dochádzať na týždňovky. A jemu stačí možnože aj to, a je ochotný takto fungovať a je to preňho výhodnejšie, ako mať, mať možno vyšší príjem, ale mať potom iný, iné mínusy."

Peter Bielik: "Priznám sa, že nie celkom presne som zaznamenal to, čo povedal pán Gočál, keď spomínal, že teda tu by mal intervenovať nejakým spôsobom štát. aká by bola tá vhodná intervencia v tejto veci?"

Rastislav Machunka: "Ja som skeptický, že by štát mohol vstúpiť do vzťahov medzi obchodnými reťazcami zásadným spôsobom a nami. Vždy, keď to spravil a robí, tak ten efekt sa nedostavil, akurát to možno ešte viac naruší vzťahy medzi nami a obchodnými reťazcami. Tá, ten proces by mal byť vo vyrovnávaní podmienok, vo vyrovnávaní podmienok medzi zahraničnými firmami a slovenskými firmami, a vyrovnávaní konkurenčného prostredia. To je tá cesta správna k tomu celému postupu, pretože inak administratívne vstupovať do toho, a to je naozaj nevhodné a ten efekt nikdy nebude. Vymyslí sa určite ďalší a ďalší spôsob, ako tie regulácie, ktoré sa postupne do tých, do zákona o neprimeraných obchodných podmienkach dostávajú, ako ich obísť."

Peter Bielik: "A čím to je, že aj keď stúpla, klesla, pardon, DPH-čka na základné potraviny, najmä teda na ceny pečiva, tak tie ceny sú tam, kde boli, a navyše tu máme opäť problém s príplatkami, teda že vôbec tá výroba nie je rentabilná? Kde to zostáva, ten, ten zisk? V obchodných reťazcoch, predpokladám."

Rastislav Machunka: "DPH-čka je uplatňovaná na konci, čiže je uplatňovaná pri spotrebiteľovi. A či sa reálne uplatní na zníženie cien v rámci obchodných reťazcov, to je na každom, každej firme individuálne. Samozrejme, aj medzi reťazcami existuje silná konkurencia, preto vlastne oni tlačia tiež na, na nás, ako na dodávateľov, aby sme boli efektívni, a aby sme ceny nezvyšovali, pokiaľ možno. Takže ten tlak tu je naprieč celým spektrom dodávateľského reťazca. A chcelo by to serióznu štatistiku, že prečo sa ceny zvýšili, ak sa zvýšili vôbec, tak, že sa vlastne vymazal ten efekt zníženia dane z pridanej hodnoty. To bol ale sprievodný jav, ktorý sa očakával."

Peter Bielik: "Váš názor, pán prezident, kde to zostáva, napriek tomu, že sa znížila DPH, ceny pečiva, ceny chleba sú také ako boli predtým?"

Jozef Kollár: "Ja musím teraz súhlasiť s pánom viceprezidentom Machunkom. To je večná diskusia aj o spotrebnej dani, aj o drahej cene benzínu. Zníži sa spotrebná daň, klesne cena benzínu alebo zostane vyšší zisk tým, ktorí ho predávajú. a je to to isté aj s daňou pridanej hodnoty, ktorá bola na chlieb a pečivo, pretože nie je to premietnuté v tých cenách, v ktorých, teda v tom poklese cien, ktorý by sme očakávali, poprípade pre tých, ktorí dodávajú toto pečivo, že by mali z toho oni väčšie zisky."

Peter Bielik: "Páni, minister financií dnes avizoval, bola to spoločná tlačová konferencia čelných predstaviteľov koalíčných strán, bol tam aj minister financií. Pomerne, pomerne vtipne aj túto situáciu glosoval, keď povedal, že keď má za chrbtom troch predstaviteľov najsilnejších koalíčných strán, tak väčšinou to nevestí nič dobré, ale v tomto prípade ide o pozitívne správy. A povedal, že medzi tie pozitívne správy má byť aj prognóza ďalšieho vývoja našej ekonomiky a hospodárskeho rastu, má to prísť niekedy na budúci týždeň oznámiť verejnosti. Sú aj vaše očakávania v tomto zmysle, bude tá naša ekonomika sa znovu vyvíjať pozitívne, to znamená niekde okolo toho rastu troch percent, kde môžeme tvoriť nové pracovné miesta, kde sa naozaj ten rozvoj už ráta, ako keby ten, ktorý, ktorý je teda ten podstatný a zaujímavý? Pán Machunka."

Rastislav Machunka: "Asi áno, ale vždy do času a nikdy nevieme, kedy to je dočasu. Naozaj, už možno na jeseň môže byť úplne iná situácia. Tak isto sme v dvetisíc ôsmom roku netušili, že bude na konci roku 2008 kríza a taká zásadná kríza. Takže závisí to od globálnych podmienok, oveľa menej, alebo takmer vôbec od, od činnosti našej vlády, ale od toho, čo sa stane vo svete, a to naozaj nevieme ovplyvniť. Takže, pokiaľ sa nič zásadné nestane, tak by sme sa mali všetci tešiť z dobrých výsledkov a vytvárať si dostatočnú rezervu, zdôrazňujem, dostatočnú rezervu na to, aby sme dokázali prekonať potom obdobia krízy, a tú si nevytvárame."

Peter Bielik: "Váš predpoklad, pán prezident?"

Jozef Kollár: "Vývoj zamestnanosti, respektíve nezamestnanosti nám úplne jasne ukazuje, že tá ekonomika ide správnym smerom. Keby niekto pred rokom a pol povedal, že sa dostaneme na percentuálne šesťpercentnú mieru nezamestnanosti, tak nikto by tomu neveril. Dnes už ozaj máme problém, to je diskusia na, dennodenne, či máme dovážať zamestnancov z tretích krajín alebo nie. Stále hovorím, že je isté ešte dosť veľké percento ľudí, ktorí sú na úradoch práce, z ktorých by sme mohli dostať ešte potenciálne zamestnancov, ktorí by mohli vykonávať tú prácu, po ktorej je záujem. Ale podľa aj toho celého vývoja, aj pripravovaných investícií ja verím, že tá ekonomika bude rásť. A my podľa našich odhadov sme hovorili o nejakých štyroch, štyroch celé tri percentá, ale sú to aj údaje, ktoré bežne narába Národná banka slovenská. Takže veríme nárast ekonomiky a veľmi intenzívne komunikujeme aj s kolegami z Českej republiky, kde je tento, ten rast ekonomiky obdobný. Ja ale vždy tak sa trochu musím pousmiať, nie nejak ironicky, ale zo strany zamestnávateľov, ktorí stále upozorňujú na to, že musíme si šetriť na budúce časy, a keď by sme sa náhodou dostali do krízy. A ja som si z toho urobil také jedno motto, ktoré bolo počas krízy, nedáme, lebo je kríza, a nedáme, lebo možno bude kríza. Práve teraz je ten čas, že dať, pretože ozaj musia tie mzdy našich zamestnancov rásť. A vidím v tom, v tomto raste ekonomiky aj to, aby sa odzrkadlilo. Nakoniec nám to ukazujú aj štatistiky, kde je vidieť, že rast miezd je, tak isto my, čo si robíme svoje vlastné a vieme, ako firmy rokujú o kolektívnych zmluvách, aké sú tam nárasty. Ja, keď dovolíte, ja by som sa ešte trochu vrátil k tej nočnej práci a príplatkom za nočnú prácu, že nakoniec nemusia

robiť pekára, môže ísť niekde robiť, kde. Ved' toto je aj náš cieľ. My nočnými príplatkami vlastne by sme veľmi radi eliminovali zbytočnú nočnú prácu. Ja si stále myslím, že príplatky by mali mať tí ľudia, ktorí jednoducho nemôžu nič iné robiť, a je to jedno, nepretržitá prevádzka, domovy sociálnych služieb, elektrárne, zdravotná starostlivosť. Jednoducho ten človek nemá na výber, že či môže ísť na nočnú, alebo nemusí, jednoducho musí ísť. A keď si pozrieme na Eurostat, tak Slovenská republika má najvyšší podiel nočnej práce zo všetkých krajín Európskej únie. Máme šesťnásť celých jedna percenta zamestnancov na nočnej práci a priemer Európskej únie je šesť celých jedno percento. Takže možno aj toto je taký, taký tlak na to, aby sme sa snažili tým našim cieľom, myslím teraz konfederačným, ktorý máme v svojom programe, zosúladienie toho rodinného a pracovného života, pretože človek, ktorý príde z nočnej, tak ten síce je pri svojej rodine, ale spí. A mňa o tom ťažko niekto presvedčí, pretože keď mám odrobených trinásť rokov na zmeny v atómovej elektrárni, tak viem, aký som mal život aj po nočných, a aký to má dopad na biorytmus. Preto aj, čo sa týkalo tých príplatkov, kde sa vlastne nočná dáva viac tomu, ktorý robí v zdraví škodlivom pracovnom prostredí a mne ide všeobecný nočný príplatok, tak s tým sme nesúhlasili, ani nezdá sa nám to logické, lebo ten človek, ktorý robí v zdraví škodlivom pracovnom prostredí, tak zväčša už má príplatok za to prostredie, v ktorom robí. Ale nočná práca má na biorytmus človeka dopady na, úplne rovnaké, či je v zdraví škodlivom alebo len na tejto nočnej práci. Takže, keď ste aj zo začiatku hovorili, že sme prišli pri príplatkoch k istému kompromisu, to bol taký vynútený kompromis, lebo ani sme viac-menej nevedeli, kam máme ísť ďalej. Ja som to tak vnímal, že dobre, tak tu sa dohodneme bez nejakých väčších tlakov, s tým, že sme tam cítili aj isté lobi zo strany zamestnávateľov, pretože oproti pôvodnému návrhu, ktorý sme my veľmi podporovali, tak predsa to bolo mojím spôsobom skresané. Je to rozdelené do dvoch rokov, čo nám vôbec nevadí, aj keď je to rozdelené na dva roky, pretože tam to tak isto vnímame, že by to nemalo byť jedným tlakom. Ale chceme, aby sme sa dopracovali niekde tam, kde vlastne bol aj poslancový návrh. Takže áno."

Peter Bielik: "Tým efektom teda bude menej práce v noci, môže to tak byť alebo je to vašim cieľom?"

Jozef Kollár: "Môže. Zoberme si iba príplatky za soboty, nedele a už jedna časť jedného obchodného reťazca, povedali, že v nedeľu zatvorí všetky svoje veľké predajne, lebo ten predaj je neefektívny, radšej predĺži sobotňajšie a nebudú príplatky za nedeľu. Čiže tam už ten efekt je."

Peter Bielik: "Pán Machunka, môže toto byť taká, taká istá, taký jav, ktorý môže teda postihnúť našu ekonomiku, alebo prejavíť sa v našej ekonomike, že naozaj tej nočnej práce bude menej, pretože sa to jednoducho zamestnávateľom neoplatí?"

Rastislav Machunka: "Minimálne, pretože to má svoje vysvetlenie. Tým, že sme jednou z najpriemyselnejších krajín v rámci EÚ, no tak máme aj najväčší podiel nočnej práce v rámci EÚ. To nie sú služby, to nie je hotely, ktoré toto, ani, ani obchodné reťazce a obchodné domy, ktoré by zvyšovali zásadným spôsobom toto číslo, alebo sobotnú, alebo nedeľnú prácu, ale je to predovšetkým priemysel. Je to priemysel, kde je tam, je aj nepretržité prevádzky, ktoré sú nevyhnutné z hľadiska technológie, a preto to číslo je také. A tam niet kde ustúpiť, pretože tá práca sa musí vykonávať. No a potom sú tu firmy, tie, ktoré vyrábajú súčiastky a podobne, kde z hľadiska rentability potrebujú, fixných nákladov, pracovať nepretržite, aby boli ekonomicky schopní. A dnes už, dnes už majú mnohé tieto príplatky naozaj v rámci kolektívny zmlúv, tí väčší zamestnávateľia vyplácajú. Takže nepredpokladám, že to zásadným spôsobom zmení

správanie sa zamestnávateľov v tom zmysle, že by sa veľmi znížilo percento ľudí, ktorí pracujú v sobotu, v nedeľu alebo vo sviatok, ale skomplikuje to život všetkým ostatným, ktorí to nedokážu premietnuť do, do ekonomiky, do efektivity, či už sú to hotely, či už je to cestovný ruch, či už sú to spomínané pekárne a podobne, kde ten problém môže byť. Len zdravotníctvo, len Asociácia nemocníc Slovenska vyčíslila, že je to štyridsať miliónov eur. Nie sú to prostriedky, ktoré sú rozpočtované dneska v štátnom rozpočte, a bude s tým zásadný problém, ak sa to začne naplňať."

Peter Bielik: "Páni, veľmi pekne ďakujem za to, že ste nám prišli objasniť svoje pohľady na túto problematiku. Ako ste obidvaja konštatovali, niektoré tie efekty sa prejavia v dlhšom čase. Budem preto veľmi rád, ak nás opäť navštívite a prijmete pozvanie do Témy dňa televízie TA3. Ďakujem veľmi pekne, želim príjemný večer."

Rastislav Machunka: "Pekný večer prajem."

Jozef Kollár: "Pekný večer ešte prajem."
